

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Markéta Calabová

**Místní poplatky v kontextu současné právní úpravy a
judikatury**

Bakalářská práce

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma **Místní poplatky v kontextu současné právní úpravy a judikatury** vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje. Právní předpisy v práci použité jsou platné k 1. lednu 2012.

V Olomouci dne: 9. května 2012

Podpis.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce JUDr. et Mgr. Taťaně Špírkové, za cenné připomínky a odborné vedení při psaní této práce.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	6
ÚVOD.....	7
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA PRO STANOVENÍ MÍSTNÍCH POPLATKŮ	9
1.1 ÚSTAVNÍ ZMOCNĚNÍ	9
1.2 ZMOCNĚNÍ V ZÁKONĚ O OBCÍCH.....	9
1.3 ZÁKON O MÍSTNÍCH POPLATCÍCH.....	10
2 CHARAKTERISTIKA MÍSTNÍCH POPLATKŮ	13
2.1 MÍSTNÍ POPLATEK ZE PSŮ	13
2.1.1 Poplatník	14
2.1.2 Předmět poplatku	14
2.1.3 Osvobození.....	14
2.1.4 Sazba poplatku	15
2.1.5 Judikatura k místnímu poplatku ze psů.....	15
2.2 POPLATEK ZA LÁZEŇSKÝ NEBO REKREAČNÍ POBYT	17
2.2.1 Poplatník, plátce poplatku	17
2.2.2 Předmět poplatku	17
2.2.3 Osvobození od poplatku.....	18
2.2.4 Sazba poplatku	18
2.2.5 Judikatura k místnímu poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.....	18
2.3 POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ.....	19
2.3.1 Poplatník	19
2.3.2 Předmět poplatku	20
2.3.3 Osvobození od poplatku.....	20
2.3.4 Sazba poplatku	20
2.3.5 Judikatura k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství	21
2.4 POPLATEK ZE VSTUPNÉHO	22
2.4.1 Poplatník	23
2.4.2 Předmět poplatku	23
2.4.3 Osvobození od poplatku.....	23
2.4.4 Sazba poplatku	24
2.4.5 Judikatura	24
2.5 POPLATEK Z UBYTOVACÍ KAPACITY	25
2.5.1 Poplatník	25
2.5.2 Předmět poplatku	25
2.5.3 Osvobození od poplatku.....	26
2.5.4 Sazba poplatku	26
2.5.5 Judikatura	26
2.6 POPLATEK ZA POVOLENÍ K VJEZDU S MOTOROVÝM VOZIDLEM DO VYBRANÝCH MÍST A ČÁSTÍ MĚST	27
2.6.1 Poplatník	27
2.6.2 Předmět poplatku	27
2.6.3 Osvobození od poplatku.....	27

2.6.4	Sazba poplatku	28
2.6.5	Judikatura	28
2.7	POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TRŽDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ	28
2.7.1	Poplatník	29
2.7.2	Předmět poplatku	29
2.7.3	Osvobození.....	30
2.7.4	Sazba poplatku	30
2.7.5	Judikatura k místnímu poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	30
2.8	POPLATEK ZA ZHODNOCENÍ STAVEBNÍHO POZEMKU MOŽNOSTÍ JEHO PŘIPOJENÍ NA STAVBU VODOVODU NEBO KANALIZACE	31
2.8.1	Poplatník	31
2.8.2	Předmět poplatku	32
2.8.3	Osvobození.....	32
2.8.4	Sazba poplatku	32
3	ŘÍZENÍ VE VĚCECH MÍSTNÍCH POPLATKŮ PO 1. 1. 2011.....	33
4	MÍSTNÍ POPLATKY, JEJICH SPRÁVA, ZAVEDENÍ SE ZAMĚŘENÍM NA MÍSTNÍ POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TRŽDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ VE MĚSTĚ KOJETÍNĚ	36
4.1	ZAVEDENÍ MÍSTNÍHO POPLATKU ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TRŽDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ VE MĚSTĚ KOJETÍNĚ	36
4.2	SPRÁVA POPLATKU.....	38
4.3	STANOVENÍ MÍSTNÍHO POPLATKU	38
4.3.1	Poplatník	39
4.3.2	Sazba poplatku	39
4.3.3	Osvobození, úlevy.....	40
4.3.4	Splatnost místního poplatku	41
4.3.5	Úhrada místního poplatku	41
4.3.6	Vyměření poplatku.....	42
4.3.7	Doručování písemností.....	44
4.3.8	Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí, vymáhání poplatků	45
5	PRÁVNÍ ÚPRAVA MÍSTNÍCH POPLATKŮ DE LEGE FERENDA.....	47
	ZÁVĚR	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	51
	SHRNUTÍ (ABSTRAKT) A SEZNAM KLÍČOVÝCH SLOV.....	53
	PŘÍLOHA Č. 1 – OZV Č. 2/2011, O MÍSTNÍM POPLATKU ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TRŽDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ	54

Seznam použitých zkratk

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
č.j.	číslo jednací
čl.	článek
ČR	Česká republika
ČNR	České národní rady
MP	místní poplatek
např.	například
násl.	následující
NSS	Nejvyšší správní soud
odst.	odstavec
OZV	obecně závazná vyhláška
popř.	popřípadě
písm.	písmeno
roč.	ročník
s.	stran
Sb.	Sbírky zákonů
sp. zn.	Spisová značka
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
VHP	Výherní hrací přístroj
vyd.	vydání
ZTP	zdravotně tělesně postižený
§	paragraf
§§	paragrafech

Úvod

Místní poplatky jsou jedním z ekonomických nástrojů územních samospráv, který alespoň částečně umožňuje nezávislost územně samosprávných celků na finančních prostředcích státu. Takto získané prostředky pak pomáhají obcím zajistit služby veřejného charakteru, které poskytují. Příkladem může být např. místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání komunálních odpadů, který částečně pokrývá obcím nakládání s komunálním odpadem.

Místní poplatky však nemají pouze fiskální charakter, plní také funkci regulační, což je možné zaznamenat např. u místního poplatku za užívání veřejného prostranství, příp. u místního poplatku ze psů.

Základním zákonným zmocněním pro zavedení místních poplatků je zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně jsou taxativně uvedeny druhy poplatků, které obce mohou na svém území zavést. Místní poplatky mají fakultativní povahu a povinnými se pro občany obce stávají až jejich zavedením obecně závaznou vyhláškou. O tom, které z místních poplatků a v jaké výši budou v obci zavedeny, rozhoduje zastupitelstvo obce. Tomu je svěřena pravomoc k vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Důvodem k výběru zpracování bakalářské práce na téma Místní poplatky v kontextu současné právní úpravy a judikatury pro mne byla především skutečnost, že problematika místních poplatků je součástí života všech občanů žijících v obcích a městech celé České republiky. To, že se jedná o velmi aktuální téma, můžeme sledovat i v médiích, kde nedávna probíhaly diskuze na téma novely zákona o místních poplatcích, týkající se především místních poplatků za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení, jehož účinnost byla ukončena k 31. 12. 2011, ale také možného navýšení sazby místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Dalším důvodem pak byla skutečnost, že pracuji na městském úřadě, kde je součástí mé pracovní náplně správa již uvedeného místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který je jedním z nejčastěji zaváděných místních poplatků. Proto je pro mne toto téma zajímavé i profesně.

Cílem práce bude předložit ucelený pohled na možnosti obcí při zavedení místních poplatků na svém území, provést rešerši odborné literatury, vztahující se k místním poplatkům,

případně poukázat na problémy, které se vyskytly při zavedení místních poplatků s uvedením některých nálezů Ústavního soudu a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, vztahujících se k místním poplatkům.

V úvodní části práce se zaměřím především na zákonná zmocnění, na základě kterých, mohou obce poplatky v rámci své samostatné působnosti zavést. V dalších částech práce pak pomocí deskriptivní metody popíši současný stav dané problematiky, bude zde uvedena charakteristika a rozbor zákonem stanovených místních poplatků, úloha místních poplatků v rozpočtu obce, srovnání jejich fiskální či regulační potřebnosti. U jednotlivých poplatků pak bude uvedena judikatura vztahující se především k problémům, které vznikly při zavedení poplatků v některých obcích. Dále se budu zabývat řízením ve věcech místních poplatků, kde za komparační metody bude provedeno srovnání aktuální právní úpravy místních poplatků po novele zákona o místních poplatcích s účinností od 1. 1. 2011, s právní úpravou předcházející. V závěru pak použiji analytickou metodu, kde se pokusím popsat způsob výběru místních poplatků v městě Kojetíně, se zaměřením především na místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, včetně historie způsobu výběru finančních prostředků na likvidaci odpadů v tomto městě, před zavedením místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v zákonu o místních poplatcích. V závěru se pak zaměřím na úpravu místních poplatků de lege ferenda.

1 Právní úprava pro stanovení místních poplatků

Pro zavedení poplatkové povinnosti jsou základem jak zákonné tak ústavní principy a ustanovení. Znamená to tedy, že obce, aby mohly ukládat občanům v obecně závazných vyhláškách povinnosti platit místní poplatek, musí mít oporu v právním řádu. Hovoříme o pramenech práva, jakožto o státem uznaném zdroji platného, závazného a vynutitelného práva.¹

1.1 Ústavní zmocnění

Ústava ČR, ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění Ústavních zákonů (dále jen „Ústava“), přiznává obcím ekonomickou samostatnost, ta je zaručena článkem 101 odst. 3 Ústavy, dle kterého jsou „*územně samosprávné celky veřejnoprávními korporacemi, jež mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu*“². Zavedení místních poplatků pak omezuje Listina základních práv a svobod zákon č. 2/1993, ve znění ústavních zákonů v ustanovení článku 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, podle něhož lze „*daně a poplatky ukládat jen na základě zákona*“.³

Oprávnění obce vydávat obecně závazné vyhlášky pak vyplývá z čl. 104 odst. 3 Ústavy, na základě kterého může zastupitelstvo v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Obec musí při vydávání obecně závazné vyhlášky dodržet meze své samostatné působnosti, nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě nebo jsou již upraveny právními předpisy práva veřejného či soukromého⁴.

1.2 Zmocnění v zákoně o obcích

Obecně závaznou vyhlášku pak vydává obec na základě ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů, např. ustanovení § 35, do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, v § 84, písm. h), zmocnění zastupitelstva obce k vydávání obecně závazných vyhlášek, a dále pak v § 10

¹ KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe.* Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 10

² Zákon č. 1/1993 Sb., ústavní zákon, ve znění pozdějších předpisů, čl. 101 odst. 3

³ Zákon č. 2/1993 Sb., LZPS čl. 11 odst. 5

⁴ KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe.* Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 11

je stanoveno, že *Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou*⁵. Obec pak zavádí místní poplatky obecně závaznou vyhláškou na základě ustanovení § 10 písm. d), *stanoví-li tak zvláštní zákon*⁶. Tímto zvláštním zákonem pro zavedení místních poplatků je zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Zákon o místních poplatcích

Vývoj právní úpravy poplatků je poznamenán vlivem několika významných faktorů. Byla to změna společenských a politických poměrů jako následek listopadových událostí roku 1989 a také změna státoprávního uspořádání od 1. 1. 1993. V souvislosti s přijatou koncepcí zavedení nové daňové soustavy se uskutečnily i některé změny v poplatkové soustavě.⁷

Zákonným základem pro zavedení místních poplatků je zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), který byl vydán ve sbírce zákonů 28. 12. 1990 s účinností od 1. 1. 1991. Na základě tohoto zákona byla obcím poskytnuta možnost zavedení místních poplatků, které jsou zákonem taxativně určeny.

Zákon o místních poplatcích umožňuje obcím získávat finanční prostředky, plynoucí do rozpočtů obcí, kterými mohou obce dle svého uvážení ovlivňovat v zákonných mezích jejich výši. Pouze na základě tohoto zákona a v jeho mezích mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky, kterými zavedou na svém území místní poplatky, stanoví jejich výši a upraví další podrobnosti jejich vybírání. Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích patří k nejčastěji vydávaným právním předpisům, i když místní poplatky tvoří jen malou část příjmů obecních rozpočtů.⁸

Zákon o místních poplatcích v § 1 taxativně vymezuje, které poplatky mohou obce na svém území zavést a dále pak v §§ 2 až 10c podrobně specifikuje jednotlivé poplatky. Zejména vymezuje poplatníka případně plátce, předmět poplatku, sazbu poplatku nebo osvobození od poplatku.

⁵ Zákon 128/2000 Sb., o obcích, obecní zřízení, ve znění pozdějších předpisů, § 10

⁶ Zákon 128/2000 Sb., o obcích, obecní zřízení, ve znění pozdějších předpisů § 10 písm. d)

⁷ GRŮŇ Lubomír. *Vybrané kapitoly z historie daní, poplatkov a cla*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2004. s. 161

⁸ KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 11

V původním znění zákona byl v §5 poplatek z reklamních zařízení s účinností do 30. 6. 1994, v § 8 byl upraven dislokační poplatek, s účinností do 31. 12. 1992 a v § 9 poplatek z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků s účinností do 30. 6. 1994.

S účinností od 1. 1. 1998 byl mezi taxativně stanovené poplatky zařazen v § 10a místní poplatek za provozovaný VHP (od 16. 6. 2010 - místní poplatek za povolený VHP nebo jiné technické herní zařízení povolené MF), který byl účinný do 31. 12. 2011.

S účinností od 1. 1. 2002, byly do zákona o místních poplatcích zapracovány nové poplatky, a to v § 10b místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, a v § 10c poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

V následujících ustanoveních zákona o místních poplatcích jsou zahrnuta obecná ustanovení, která upravují náležitosti obecně závazné vyhlášky v oblasti sankcí za nesplnění poplatkové povinnosti, lhůty pro vyměření poplatku a stanovení příslušenství poplatku

Zmocnění k zavedení obecně závazné vyhlášky je obsaženo v ustanovení § 14 odst. 2 „Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.“

Podle tohoto ustanovení obec zavede poplatky obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků a u poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.

Součástí zákona o místních poplatcích je také stanovení některých podrobností, které se týkají správy místních poplatků. U postupů, které nejsou v zákoně uvedeny pak správce poplatku při řízení o poplatcích, použije subsidiárně zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

Zákon o místních poplatcích uvádí, že „řízení o poplatcích vykonává obecní úřad“⁹. Znamená to tedy, že tento orgán je oprávněn provádět celé poplatkové řízení, zde především patří povinnost činit veškerá opatření potřebná ke správnému a úplnému zajištění, stanovení, a splnění poplatkových povinností, zejména vyhledávat poplatkové subjekty, poplatky vyměřit, vybrat, vymáhat nebo kontrolovat.

Výkon správy je přitom prováděn na základě ustanovení následujícího, který uvádí, „působnost stanovená obecnímu úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti“¹⁰. Orgán obecního úřadu má povinnost zajistit soulad svého jednání se všemi zásadami daňového řízení uvedenými v ustanoveních, která jsou uvedena v paragrafech 2 až 9, daňového řádu.

⁹ Zákon 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 3

¹⁰ Zákon 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 15

2 Charakteristika místních poplatků

Poplatkem se rozumí povinná, zákonem stanovená peněžní částka, kterou fyzická nebo právnická osoba odvádí ze zákonem vymezeného předmětu poplatku, do místního veřejného rozpočtu, a to zákonem, nebo obecně závaznou vyhláškou, ve stanovené výši, a v určených lhůtách.

Poplatkové povinnosti, lze ukládat pouze na základě zákona.¹¹ Poplatek se vyznačuje ekvivalentností a jednorázovostí. Ekvivalentnost znamená, že poplatníkovi je za tuto platbu současně poskytována veřejnou mocí přímá protihodnota – poplatek tedy slouží k úhradě výdajů spojených s poskytováním takové „protihodnoty“¹²

Na základě zákona o místních poplatcích mohou obce zavést tyto místní poplatky.

- Poplatek ze psů,
- Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- Poplatek za užívání veřejného prostranství,
- Poplatek ze vstupného,
- Poplatek z ubytovací kapacity,
- Poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

2.1 Místní poplatek ze psů

Místní poplatek ze psů patří mezi poplatky, které jsou v obcích zavedeny nejčastěji. Obec je zavádí nejen z důvodu zajištění rozpočtových příjmů, které využívají především k úhradě nákladů na zajištění čistoty veřejných prostranství, ale také z důvodu regulace počtu psů v obci¹³. V obecně závazných vyhláškách obcí je velmi často možné zaznamenat snahu

¹¹ PELC, Vladimír. *Místní poplatky – oprávnění obcí. Povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. aktualizované vydání podle stavu k 1. 1. 2008. Praha: Linde, 2008, s. 15-16

¹² KADEČKA, Stanislav. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. 15 s.

¹³ BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 287

rozlišování chovu psů v rodinných domech nebo v bytových domech v sídlištní zástavbě, kde chov psů působí problémy.

2.1.1 Poplatník

„Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky“¹⁴. Poplatníkem je držitel psa, kterým může být nejen fyzická nebo právnická osoba, která psa vlastní, ale i osoba jiná, která se k němu chová a nakládá s ním, jako by jej vlastnila¹⁵.

2.1.2 Předmět poplatku

Předmětem poplatku je pes starší 3 měsíců, a to od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém pes tento věk dovršil¹⁶. Nálezem ústavního soudu, který Ústavní soud české republiky vydal dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06, byla správcům poplatku potvrzena možnost pro lepší identifikaci psů vydávat známky s uvedením názvu obce a evidenčního čísla¹⁷. Vydávání známek slouží především k lepší evidenci psů a také při dohledávání držitele zaběhnutých psů.

2.1.3 Osvobození

Přímo ze zákona vyplývá osvobození od poplatku a to u držitelů psů, *„kterým je osoba nevidomá, bezmocná¹⁸ a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu¹⁹, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis“²⁰. Okruh poplatníků může obec obecně závaznou vyhláškou rozšířit, v žádném případě však nemůže okruh poplatníků osvobozených přímo zákonem zúžit. Pro řádnou správu, však obec může*

¹⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, §2 odst. 1

¹⁵ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 27

¹⁶ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 31

¹⁷ náleží Ústavního soudu ČR ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1

¹⁸ § 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění.

¹⁹ Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

²⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2

v obecně závazné vyhlášce stanovit pro tyto osoby ohlašovací povinnost, případně uplatnit povinnost předložit doklady, kterými osvobození od poplatku doloží.

2.1.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku je zákonem stanovena v maximální výši, která činí až 1 500,- Kč za kalendářní rok a jednoho psa. U poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo u poživatele sirotčího důchodu činí poplatek až 200,- Kč za kalendářní rok. V případě vlastnictví druhého a dalšího psa může obec zvýšit horní hranici sazby až o 50 %.²¹, což znamená, že sazba za druhého a dalšího psa může u poplatníka, který není poživatelem žádného z vyjmenovaných důchodů činit až 2 250,- Kč, za kalendářní rok. U poživatele některého z důchodů, může být horní hranice sazby u druhého a dalšího psa tohoto poplatníka stanovena až v částce 300,- Kč za kalendářní rok. Zákonem však není jasně stanoveno, zda zvýšení poplatku u druhého a dalšího psa je stanoveno z maximálně stanovené sazby zákonem, nebo ze sazby, kterou obec stanovila. Obecně však tuto skutečnost upravují obce přímo v obecně závazné vyhlášce.

V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Poplatek platí držitel psa obci, v které má místo trvalého pobytu, nebo místo sídla. Při změně trvalého pobytu nebo sídla platí poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala v nově příslušné obci. V případě změny v průběhu kalendářního roku, platí poplatek v poměrné části²².

2.1.5 Judikatura k místnímu poplatku ze psů

K uvedenému poplatku jsem vybrala tyto judikáty:

Nález Ústavního soudu, ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06, tímto nálezem byla správcům poplatku potvrzena možnost pro lepší identifikaci psů vydávat známky s uvedením názvu obce a evidenčního čísla²³. Vydávání známek slouží obcím především k lepší evidenci psů, a také při dohledávání držitele zaběhnutých psů.

²¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3

²² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4

²³ nález Ústavního soudu ČR ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1

Rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2008, č.j. 2 Afs 107/2007-168 – kasační stížnost proti rozhodnutí Krajského soudu v Brně, kdy společnost provozující útulek pro psy, žalovala Městskou část Brno - Královo pole. V rozsudku NSS je potvrzeno rozhodnutí Krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí (platební výměr) Městské části Brno - Královo pole, kterým byl vyměřen místní poplatek za psy, kteří byli umístěni v útulku. Rozsudek NSS potvrdil, že účelem zavedení místního poplatku ze psů, podle ustanovení § 2, zákona o místních poplatcích, není posílení obecního rozpočtu, ale také snižování či vyrovnání negativních důsledků spojených s chovem psů. Současně je v rozsudku uvedena skutečnost, že útulky pro psy nejsou vlastníky, ani držiteli psa, a proto nejsou poplatníky podle ustanovení § 2 zákona o místních poplatcích, především z toho důvodu, že všechny útulky pro psy plní stejnou veřejnou službu, bez ohledu na osobu svého zřizovatele.²⁴

Nález Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 20/01- na základě tohoto nálezu ústavního soudu, bylo zrušeno ustanovení obecně závazné vyhlášky, kterým obec stanovila ohlašovací povinnost a podání přiznání ze všech psů v domácnosti chovaných, přičemž podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích, nelze vázat povinnost na počet psů chovaných v jedné domácnosti, ale pouze na počet psů chovaných jedním vlastníkem. Tím obec ukládala poplatníkovi povinnost nad rámec zákonem stanovené úpravy. I když se jedná se o úpravu z roku 2001, i nadále nelze stanovit poplatkovou povinnost nikomu jinému než vlastníkovu – po novele zákona o místních poplatcích od 1. 1. 2004 pak držiteli psa.²⁵

Nález Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007, pod sp. zn. Pl. ÚS 20/06, - na základě tohoto nálezu ÚS, byla zrušena ustanovení obecně závazné vyhlášky obce, která upravovala poplatek ze psů. Vyhláška upravovala chybně poplatníka místního poplatku ze psů, ukládala nad rámec zákona povinnosti vlastníkům domů a organizacím, které hospodaří s domy a byty při identifikaci psů, nad rámec zákona.²⁶ Obdobně jako u předchozího nálezu konstatoval Ústavní soud, že obce nemohou ukládat poplatkovou povinnost, nikomu jinému než poplatníkovi, který je stanoven zákonem.

²⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2008, č.j. 2 Afs 107/2007-168

²⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 20/01

²⁶ Nález ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06 Vyhláška ukládala vlastníkům psů specifickou povinnost, která ovšem nikterak nesouvisela s plněním poplatkové povinnosti a tak překračovala zákonné zmocnění ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích a rovněž dle § 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Obec tak uložila povinnosti fyzickým osobám bez zákonného zmocnění, což je v rozporu s čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky a s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

2.2 Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt je i v mezinárodních poměrech tradičním místním poplatkem. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt uplatňují především obce, které mají zvýšené náklady na udržování a rozvíjení služeb a zařízení, která jsou zřizována především pro návštěvníky těchto míst, pro jejich potřebu a užívání. Návštěvníci lázeňského místa nebo místa soustředěného turistického ruchu prostřednictvím tohoto poplatku přispívají obci na tyto zvýšené náklady. Jedním z kritérií pro jeho zavedení je, že v daném místě existují léčebná nebo rekreační zařízení, kde se návštěvníci rekreují nebo léčí za úplatu na dohodnutou dobu nebo na dobu vyplývající z účelu ubytování. Zákon o místních poplatcích ani jiný zákon blíže nespecifikuje, co se rozumí místem soustředěného turistického ruchu, proto o této skutečnosti rozhodne obec zavedením poplatku obecně závaznou vyhláškou.²⁷

2.2.1 Poplatník, plátce poplatku

Poplatníkem za tento poplatek jsou fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu jako např. pracovní cestu. Poplatek ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel. Plátcem poplatku je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla, poplatek vybírá a odvádí obci, Plátce přebírá odpovědnost za zaplacení poplatku obci.²⁸ Povinností ubytovatele je vést v písemné podobě evidenční knihu, kterou uchovává minimálně 6 let od provedení posledního záznamu.²⁹ Zákon o místních poplatcích upravuje také náležitosti a obsah evidenční knihy.

2.2.2 Předmět poplatku

Předmětem poplatku je dočasné ubytování fyzické osoby v lázeňském místě, nebo místě soustředěného turistického ruchu, bylo – li důvodem ubytování z důvodu léčení, nebo

²⁷ JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. Aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. 25 s.

²⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1

²⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 4

rekreace dané fyzické osoby, pokud by ubytovaná osoba neprokázala jiný účel ubytování. Úplatnost pobytu je jedním z rozhodujících kritérií pro vybrání tohoto poplatku.³⁰

2.2.3 Osvobození od poplatku

S ohledem především na sociální důvody je v zákoně přímo stanoveno, že poplatku nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci; osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu³¹.

2.2.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 15,- Kč za osobu a za každý i započatý den pobytu, není-li tento den dnem příchodu. Obecně závaznou vyhláškou obec stanoví obec konkrétní sazbu poplatku, případně může stanovit úhradu týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.³²

2.2.5 Judikatura k místnímu poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt

K místnímu poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt se váže následující judikatura:

Nález ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1, kterým ústavní soud zrušuje ustanovení obecně závazné vyhlášky, kterou obec stanovila plátcí poplatku podmínky pro vedení knihy o ubytování poplatníků nad rámec taxativně vymezených náležitostí stanovených zákonem. Povinnost vést evidenční knihu si vyžádala praxe, kniha umožňuje správci poplatku skutečnosti rozhodné pro vyměření a případnou kontrolu poplatkové povinnosti, přesto však není možné, aby obec náležitosti a podrobnosti pro vedení evidenční knihy ukládala obecně závaznou vyhláškou. Zákon o místních poplatcích stanoví podrobnosti vedení knih a jejich náležitosti, včetně doby jejich uchování, proto není možné rozšiřovat povinnosti dalšími údaji a povinnostmi pro plátce.³³

³⁰JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. Aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s.26.

³¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 5

³² Tamtéž

³³ Nález Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1

Rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 2 Afs 51/2009-85 - v tomto rozsudku řešil Nejvyšší správní soud spor akciové společnosti, která odmítla uhradit místní poplatek s odkazem na skutečnost, že pobyt hrazený zdravotní pojišťovnou je obdobný jako pobyt ve zdravotnickém zařízení. Nejvyšší správní soud potvrdil, že společnost měla povinnost hradit poplatek, a potvrdil skutečnost, že povinnost úhrady místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je plátcí stanoven i v případě, že je pobyt v lázeňském zařízení hrazen zdravotní pojišťovnou. Součástí rozsudku je vyložena podmínka spočívající v účelu pobytu, jímž je léčení nebo rekreace. Jde-li o poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, jsou pak poplatníky ti, kteří jsou v uvedených místech za rekreaci nebo lázeňským léčením. Pobyt v nemocnici má účel zcela jiný, proto osoby pobývající v nemocnicích poplatek neplatí.³⁴

2.3 Poplatek za užívání veřejného prostranství

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství je poplatkem, který má také kromě funkce fiskální i funkci regulační. Zábor veřejného prostranství působí v některých případech problémy při udržování veřejného pořádku v obci a brání užívání veřejných prostor, ke kterému byly určeny (zábor místních komunikací, veřejné zeleně, parků apod.). Obec může zavedením poplatku a určením výše sazby, ovlivňovat nejen dobu, na kterou je veřejné prostranství v záboru, ale i jeho rozsah.³⁵

2.3.1 Poplatník

Poplatek platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství uvedeným zvláštním způsobem³⁶. V případě místního poplatku za užívání veřejného prostranství není rozhodující vlastnictví k místům určeným v obecně závazné vyhlášce. Poplatková povinnost je neprenosná.

³⁴Rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 2 Afs 51/2009-85 Účel tohoto poplatku definuje i ostatní odborná literatura. Význam tohoto poplatku je spojen se zvýšenými náklady na udržování a rozvíjení služeb a zařízení, zřízanými především pro návštěvníky těchto míst. Návštěvníci pak prostřednictvím poplatku přispívají obci na tyto zvýšené náklady. Srov. Jirásková, Z., Šneberková, A.: *Místní poplatky v praxi*. 3. vyd. Praha: Polygon, 2004, s. 26 a Pelc, V.: *Místní poplatky. Úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*. 3. vyd. Praha: Linde, s. 75

³⁵ JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. Aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s. 29

³⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2

2.3.2 Předmět poplatku

Poplatek se vybírá za výhradně za zákonem výslovně stanovené formy zvláštní užívání veřejného prostranství, a to bez ohledu, zda je toto užívání krátkodobé nebo dlouhodobé, tedy nikoliv za tzv. obecné užívání veřejného prostranství, které je zásadně bezplatné. Zvláštním užíváním podle zákona jsou: výkopové práce; umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb; umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí; umístění skládek; vyhrazení trvalého parkovacího místa; užívání veřejného prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.³⁷ Místa, která podléhají zpoplatnění, musí být určena v obecně závazné vyhlášce obce.

2.3.3 Osvobození od poplatku

Zákonem je stanoveno, že od poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí³⁸. Obce mohou obecně závaznou vyhláškou upravit okruh poplatníků, kterým je poskytnuta úleva nebo osvobození od poplatku, např. v případě, kdy je užíváno veřejné prostranství pro potřeby obce, nemělo by význam, aby obec vydávala prostředky svého rozpočtu proto, aby se staly následně jeho příjmem.³⁹

2.3.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 10,- Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. U poplatku za veřejné prostranství platí výjimka z obecně stanovené maximální sazby: za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec obecně závaznou vyhláškou zvýšit sazbu

³⁷ KADEČKA, Stanislav. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. s. 50

³⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2 a 3

³⁹ KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 26

až na její desetinásobek, tedy až 100,- Kč za každý i započatý m², a každý i započatý den.⁴⁰ Sazbu poplatku pak může obec stanovit paušální částkou např. týdenní, měsíční nebo roční⁴¹.

2.3.5 Judikatura k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství

K uvedenému poplatku je vydáno velké množství judikátů, především proto, že lze při splnění zákonných podmínek zpoplatnit i pozemek v soukromém vlastnictví. Proto následuje výběr těch nejpodstatnějších.

Nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02 – Ústavní soud v tomto nálezu vymezil veřejné užívání tak, že za veřejné prostranství lze považovat každý prostor, který je přístupný všem bez omezení a slouží obecnému užívání, v případě že obec při zavedení místního poplatku za veřejné prostranství určí toto prostranství obecně závaznou vyhláškou. Ústavní soud konstatoval, že obec je vázána nejen definicí veřejného prostranství stanovenou v § 34, zákona o obcích, ale také i systémem územního plánování a stavebního řízení podle zvláštních předpisů. Práva a povinnosti vlastníka takového prostoru nejsou jeho prohlášením za veřejné prostranství přímo nijak dotčena. Takovéto označení soukromého pozemku není stejné jako vyvlastnění, nebo omezení vlastnického práva. V případě, kdy by došlo ke skutečnosti, že by byl vlastník pozemku povinen platit poplatky za zvláštní užívání svého pozemku, pak Ústavní soud odkazuje na ochranu práv vlastníků před správními soudy.⁴²

Nález ústavního soudu ze dne 3. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 3364/10-2 – zpoplatnění místním poplatkem za užívání veřejného prostranství, při současném pronájmu uvedené části veřejného prostranství. Podstatou sporu mezi stěžovatelkou a státními orgány, aplikujícími jednoduché právo, je posouzení právní otázky, zda lze vyměřit místní poplatek za zvláštní užívání pozemků, které měla stěžovatelka v nájmu od stejného subjektu, který místní poplatek vyměřil. Obecné soudy v napadených rozhodnutích dospěly k závěru, že povinnost platit místní poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství a povinnost platit nájemné podle uzavřených nájemních smluv představují dva zcela odlišné právní instituty. „Ústavní soud však konstatoval, že obecné soudy ve věci zaujaly právní názor, který je akceptovatelný a příslušná ustanovení zákona vyložily ústavně konformním způsobem. Nejvyšší správní soud v odůvod-

⁴⁰ KADEČKA, Stanislav. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. s. 53

⁴¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 4

⁴² Nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02

nění napadeného rozsudku odkázal zejména na svoji předchozí judikaturu k dané problematice a uvedl, že pronajme-li si nájemce pozemek, který je veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 zákona o obcích, pak jeho povinnost hradit nájemné vyplývající ze soukromoprávního nájemního vztahu nenahrazuje veřejnoprávní povinnost platit místní poplatek za užívání veřejného prostranství podle § 4 zákona o místních poplatcích. Právní názor Nejvyššího správního soudu je navíc podpořen i výkladem Ústavního soudu, jenž se touto problematikou, byť okrajově, zabýval v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 21/02, v němž konstatoval, že "Právní závěr, podle něhož by byl vlastník pozemku povinen platit poplatky za zvláštní užívání svého pozemku, který byl jako veřejné prostranství označen obecně závaznou vyhláškou obce, by mohl být, podle okolností, v rozporu s ústavní ochranou vlastnictví. Ochrana práv vlastníků bude předmětem případného řízení před správními soudy, které vezmou v úvahu všechny relevantní okolnosti individuálního případu a podle toho rozliší výkon vlastnického práva od jeho eventuálního zneužití". Z citovaného závěru je zřejmé, že jedinou výjimku z povinnosti platit za zvláštní užívání veřejného prostranství lze ústavně konformním výkladem příslušných ustanovení zákona přiznat vlastníkovému tohoto prostranství, a to ještě ne vždy, ale podle okolností daného případu.⁴³

Ze všech shora uvedených důvodů proto Ústavní soud ústavní stížnost dle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zák. č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, mimo ústní jednání a bez přítomnosti účastníků odmítl jako návrh „zjevně neopodstatněný.“

2.4 Poplatek ze vstupného

Účel tohoto poplatku je nejen fiskální, ale také dává obcím možnost touto formou ovlivňovat konání akcí různého druhu na území obce v souladu se správou svých záležitostí v samostatné působnosti.⁴⁴

Obce mohou různé akce zatížit různě vysokými poplatky, popř. poplatek neukládat. Zároveň mohou vybraným subjektům nebo pro vybrané aktivity poplatky nestanovit. Poplatek se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena.

⁴³ Nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 3364/10-2

⁴⁴ JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s. 34

Vstupným se pro účely zákona o místních poplatcích rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Z dikce zákona vyplývá, že vybraný poplatek se snižuje o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Jestliže je pořadatel akce plátcem daně z přidané hodnoty a výnos této daně odvádí státu, je logické, že není předmětem poplatku ze vstupného v úhrnné vybrané částce, ale až po snížení o daň z přidané hodnoty. Stanovení definice má zejména zamezit pořadatelům akci fiktivně zaměňovat faktické vstupné, např. za povinnou konzumaci nebo místenku a následně odmítat platit místní poplatek.⁴⁵

2.4.1 Poplatník

Poplatníkem poplatku ze vstupného je pořadatel akce, tj. fyzická nebo právnické osoba, která akci pořádá.⁴⁶

2.4.2 Předmět poplatku

Poplatek se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit⁴⁷, a to bez ohledu na to, jak je pojmenována.

2.4.3 Osvobození od poplatku

Přímo zákonem, jsou od poplatkové povinnosti osvobozeny akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. V případě, že by celý výtěžek nebyl použit, na tyto účely, pak by celé vstupné podléhalo zpoplatnění. Veřejně prospěšnými účely jsou např. účely sociální, zdravotní apod.⁴⁸

⁴⁵ KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 158

⁴⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 2

⁴⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1

⁴⁸ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 78

2.4.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 20% z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatků stanovit paušální částkou⁴⁹.

2.4.5 Judikatura

Zajímavé jsou pak následující judikáty:

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 20. 3. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 20/06 – kterým zrušuje Ústavní soud ustanovení obecně závazné vyhlášky obce, kterou obec chtěla rozšířit předmět poplatku. „*Pokud vyhláška určuje, že poplatek ze vstupného se vybírá mimo jiné ze vstupného na akce obdobného charakteru, které jsou uvedeny v § 6 odst. 1 zákona o místních poplatcích ... Jde o pozměňování pravidel zakotvených v zákoně o místních poplatcích ze strany obce není přípustné, neboť zákonná úprava má přednost před obecně závaznou vyhláškou, přijme-li zákonodárce pro danou oblast určitá pravidla, subjekt územní samosprávy nemůže tato duplicitně či v rozporu se zákony normovat.*“⁵⁰

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 14. 6. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93 – kdy obec zavedla obecně závaznou vyhláškou poplatek ze vstupného pro prohlídky kulturních památek. Ústavní soud konstatoval, že „*vstupné z prohlídek kulturních nelze zpoplatňovat a návštěvu hradu či zámku nelze pokládat za kulturní akci ve smyslu zákona o místních poplatcích. Zákon o místních poplatcích předpokládá vybírání poplatku ze vstupného, kdy jde o jednorázovou kulturní akci, např. výstavbu, divadelní představení. Kromě toho jsou prostředky z vybraného vstupného na hrady a zámky jednoznačně určeny pro veřejně prospěšné účely se zaměřením na financování oprav a údržby objektů chráněných památkovými úřady a v takovém případě se místní poplatek neplatí*“.⁵¹

⁴⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 3

⁵⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1 Srov. PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 69

⁵¹ Nález Ústavního soudu ze dne 14. 6. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93, Srov. PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 69

2.5 Poplatek z ubytovací kapacity

Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá stejně jako poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, v lázeňských místech soustředěného turistického ruchu, a to z ubytovací kapacity v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplat. Od 1. 1. 2010, kdy byl zákon o místních poplatcích novelizován, se poplatek vybírá v obcích a městech bez ohledu na skutečnost, zda obec splňuje podmínku lázeňského místa nebo místa soustředěného turistického ruchu.⁵²

Poplatek z ubytovací kapacity lze chápat jako určitou formu příspěvku poplatníků na zvýšené náklady obce spojené se zřizováním a udržováním obslužných zařízení a infrastruktury obce využívaných i návštěvníky, kteří se v obci přechodně a za úplat ubytují. Tento poplatek má převážně fiskální charakter.⁵³

2.5.1 Poplatník

Poplatek z ubytovací kapacity platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla. Tato osoba má stanovené povinnosti, které vedou k řádnému vybrání poplatku.⁵⁴

Obdobně jako u místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je ubytovatel povinen vést evidenční knihu.⁵⁵

2.5.2 Předmět poplatku

Poplatek se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplat.⁵⁶ V tomto ustanovení nemá zákon terminologickou jednotu – je nevhodně použito slovní spojení „v obcích a městech“ – vzhledem ke skutečnosti, že město je zároveň obcí.⁵⁷

⁵² KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. Doporučení pro obce a města, *Obecní daně*: Edice dobré správní praxe. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 28

⁵³ JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s. 36

⁵⁴ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání, Praha: C. H. Beck, 2011. s. 81

⁵⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 4

⁵⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1

⁵⁷ Srov. PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání, Praha: C. H. Beck, 2011. s. 81

2.5.3 Osvobození od poplatku

Poplatku z ubytovací kapacity nepodléhá ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků; ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení; ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.⁵⁸

2.5.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 6,- Kč, za každé využití lůžko a den. Obec obecně závaznou vyhláškou stanoví konkrétní sazbu, po dohodě s poplatníkem může také stanovit poplatek roční paušální částkou.⁵⁹

2.5.5 Judikatura

Nález Ústavního soudu ze dne 20.3.2007 sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1, kterým Ústavní soud ruší ustanovení obecně závazné vyhlášky, obce, kterou bylo stanoveno, že místní poplatek může správce poplatku stanovit roční paušální částkou individuálně na základě písemné žádosti poplatníka. „Podle přesvědčení Ústavního soudu je pak materie obsažená v zákoně o místních poplatcích zpracována v natolik komplexní a kogentní úpravě, že v otázkách spadajících pod režim citovaného zákona není obec oprávněna postupovat jinak, než zákonem výslovně stanoveným postupem. Takto jednoznačně vymezený rámec právní úpravy neumožňuje obcím při zavádění místních poplatků vytvářet další pravidla či ukládat jiné povinnosti jdoucí mimo hranice právní úpravy, resp. zákonného zmocnění ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích. Taktéž pozměňování pravidel zakotvených v zákoně o místních poplatcích ze strany obce není přípustné, neboť zákonná úprava má přednost před obecně závaznou vyhláškou, přijme-li zákonodárce pro danou oblast určitá pravidla, subjekt územní samosprávy nemůže tato duplicitně či v rozporu se zákony normovat“.⁶⁰

⁵⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 2

⁵⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 4

⁶⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 20/06-1, srov. Nález ÚS ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06.

2.6 Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Cílem poplatku je omezit pohyb motorových vozidel v určité lokalitě, např. historické části měst, nebo zlepšit životní podmínky v určitých místech a tím vytvářet vhodnější prostředí⁶¹.

Poplatek se vybírá od poplatníků, za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou. Dopravní značkou se rozumí dopravní značka podle zákona o provozu na pozemních komunikacích „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“ (č. B11), pod kterou bude umístěna dodatková tabulka č. E12 s textem např. „Vjezd povolen po zaplacení poplatku“ (může být uvedena i výše poplatku).⁶²

2.6.1 Poplatník

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst.⁶³

2.6.2 Předmět poplatku

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.⁶⁴

2.6.3 Osvobození od poplatku

Poplatek neplatí osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti. Osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.⁶⁵

⁶¹JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s. 38

⁶²KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 30

⁶³Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 1

⁶⁴Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 2

⁶⁵Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 1

2.6.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 20,- Kč za den. Po dohodě s poplatníkem může obec stanovit poplatek paušální částkou.⁶⁶

2.6.5 Judikatura

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 7. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 23/2000 – zrušení ustanovení obecně závazné vyhlášky, která nad rámec zákona zpoplatňovala průjezd přes most. Z odborných vyjádření vyplývá, že uložení poplatku za přejezd mostu je rozporné s principem tzv. obecného užívání komunikací, dle něhož je užívání pozemní komunikace k účelům, ke kterým je určeno, zásadně bezplatné. Most je součástí komunikace a proto neopravňuje obec uplatnit poplatek podle § 10 zákona o místních poplatcích.⁶⁷

2.7 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Obec se stává, na základě zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých jiných zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o odpadech), vlastníkem odpadu, který odloží nepodnikající fyzická osoba na místě k tomu určeném. Obec v samostatné působnosti rozhoduje, jakým způsobem zajistí příjmy potřebné na provoz systému nakládání s komunálním odpadem.

Zákon o odpadech dává obcím možnost výběru, jak uplatní náhradu nákladů za nakládání s odpady od občanů. Obec, může na základě zákona o odpadech, vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob takto:

1. na základě § 17 zákona o odpadech vybírat úhradu na základě smlouvy. Tato smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady.
2. na základě § 17a obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad
3. obec může na základě § 10 b, zákona o místních poplatcích, obecně závaznou vy-

⁶⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 3

⁶⁷ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 7. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 23/2000, srov. PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 88

hláškou zavést místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona.

Obec může zavést pouze jeden z uvedených druhů úhrady systému nakládání s komunálním odpadem.

Účel tohoto místního poplatku je výlučně rozpočtový, tj. získání finančních prostředků na zajištění přijatého provozu systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Povinnost platit poplatek mají tedy všechny fyzické osoby, bez ohledu na množství vyprodukovaného odpadu.

Pro zavedení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, je základní podmínkou zavedení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území. Pokud obec nezavede tento systém, pak nemůže zavést obecně závaznou vyhláškou místní poplatek za provoz systému ve smyslu ustanovení § 17 zákona o odpadech.⁶⁸

2.7.1 Poplatník

Poplatníkem je fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt (za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí). Úhrada poplatku společným zástupcem, je však pouze na základě dobrovolnosti, nelze zaměňovat osobu společného zástupce za plátce poplatku. Nebo fyzické osoby, které mají ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci (ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba; má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu⁶⁹).

2.7.2 Předmět poplatku

Předmětem poplatku je provozování systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

⁶⁸ JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. Aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s. 44

⁶⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 1 a § 10b odst. 2

2.7.3 Osvobození

U místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, není pro poplatníky přímo zákonem stanoveno žádné osvobození. Záleží pouze na uvážení obce, zda osvobození nebo úlevy při zavedení poplatku uplatní.

2.7.4 Sazba poplatku

Maximální sazbu poplatku stanovuje zákon, a skládá se ze dvou složek:

- a) Částka až 250,- Kč za osobu a kalendářní rok – v této částce má obec možnost započítat náklady za tříděný odpad apod.
- b) Částka stanovená na základě skutečných nákladů obce z předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. I tato částka může být v maximální výši 250,- Kč za osobu a kalendářní rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

V případě, že poplatník změní trvalý pobyt, nebo se změní vlastník nemovitosti, uhradí poplatek v poměrné výši počtu kalendářních měsíců, po které měl trvalý pobyt v obci, nebo byl vlastníkem stavby. Rozhodným pro stanovení pro výpočet je poslední den v měsíci⁷⁰.

2.7.5 Judikatura k místnímu poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Rozsudek NSS ze dne 20.1.2010, č.j. 9 Afs 81/2009-48 – v rozsudku je uvedeno, že je nezbytné rozlišovat mezi povinnostmi a právy stanovenými na základě zákona o odpadech a mezi povinnostmi a právy stanovenými na základě zákona o místních poplatcích. Rozdíl u těchto poplatků spočívá především v tom, že poplatek podle zákona o odpadech je vázán na vyprodukovaný odpad, který je prostřednictvím systému obce zlikvidován, kdežto poplatek na základě zákona o místních poplatcích je paušální. Při zavedení místního poplatku podle zákona o místních poplatcích je úhrada poplatku vázána na skutečnost existence trvalého pobytu fyzické osoby v obci, případně na vlastnictví objektu určeného nebo sloužícího k rekreaci,

⁷⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 3 a § 10b odst. 4

v kterém není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Tento poplatek se na množství vyprodukovaného odpadu neváže⁷¹

Rozsudek NSS ze dne 31.1.2008, č.j. 5 Afs 175/2006-116 – v uvedeném rozsudku zamítl NSS kasační stížnost žalobce, který sice měl v obci, která zavedla místní poplatek podle § 10b, zákona o místních poplatcích, trvalý pobyt, přesto však tvrdil, že není poplatníkem, protože odpad neprodukuje. NSS stanovil, že v případě zavedení místního poplatku podle zákona o místních poplatcích podle nelze použít úpravu podle zákona 185/2001 Sb., o odpadech. V případě, že osoba tvrdí, že nevytváří komunální odpad, pak v případě zavedení tohoto poplatku jde, per se o argumentaci lichou.⁷²

2.8 Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Předmětem zpoplatnění je zvýšená hodnota stavebního pozemku. Ke zvýšení hodnoty stavebního pozemku dochází v okamžiku vzniku možnosti jeho připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace. Touto stavbou se rozumí stavba, na kterou bylo vydáno rozhodnutí stavebního úřadu, a nabylo právní moci, nebo kterou byl vydán kolaudační souhlas, který je dokladem o povolení účelu užívání stavby. Účelem tohoto místního poplatku je získání části nákladů, které obci vzniknou v souvislosti s investicemi na vybudování infrastruktury konkrétně na vybudování vodovodu a kanalizace v obci.⁷³

2.8.1 Poplatník

Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.⁷⁴

⁷¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2010, . č.j. 9 Afs 81/2009-48

⁷² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č.j. 5 Afs 175/2006-116

⁷³ KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. s. 35

⁷⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10c odst. 1

2.8.2 Předmět poplatku

Předmětem poplatku je připojení vlastníka na stavbu vodovodu a kanalizace, kterou vybudovala obec.⁷⁵

2.8.3 Osvobození

Stejně jako u předchozího poplatku není zákonem přímo stanoveno osvobození od poplatku. Záleží pouze na uvážení obce, zda osvobození nebo úlevy při zavedení poplatku uplatní.

2.8.4 Sazba poplatku

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.⁷⁶

⁷⁵ Tamtéž, § 10c odst. 2

⁷⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10c odst. 3

3 Řízení ve věcech místních poplatků po 1. 1. 2011

Zákon o místních poplatcích obsahuje nejen ustanovení o zavedení místních poplatků, které jsou zákonem taxativně vymezeny, ale současně jsou v něm stanoveny podrobnosti, které se týkají správy místních poplatků. V případě postupů, které nejsou v zákoně uvedeny, pak správce poplatku při řízení o poplatcích, použije subsidiárně, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), který nabyl účinnosti 1. 1. 2011. V souvislosti s účinností daňového řádu, byla provedena novela zákona o místních poplatcích zákonem č. 281/2009, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu, tento zákon změnil také některá ustanovení zákona o místních poplatcích. Do 31. 12. 2010 se řídila správa daní a poplatků zákonem č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem o místních poplatcích je stanoveno, že zavedení místních poplatků patří do samostatné působnosti obce, záleží pouze na zastupitelích obce, zda schválí obecně závaznou vyhlášku, kterou je na území obce zaveden některý ze zákonem stanovených poplatků. Řízení o poplatcích pak vykonává obecní úřad v rámci přenesené působnosti.

Poplatek zavádí obec na svém území, obecně závaznou vyhláškou, vyhláška pak upravuje podrobnosti vybírání poplatku. Mezi ty pak především patří vymezení poplatníka, stanovení konkrétní výše sazby, splatnost poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti. Obecně závazná vyhláška dále obsahuje možnost poskytnutí úlev a osvobození od poplatku. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství⁷⁷.

Novela zpřesnila text zákona o místních poplatcích v § 3, aby bylo zřejmé, že plátce vybírá a odvádí poplatek obci, a tím přebírá odpovědnost za zaplacení poplatku.

V případě neuhrazení poplatku včas nebo ve správné výši postupuje obecní úřad, jako správce poplatku podle ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích, a vyměří poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Včas neuhrazený poplatek, nebo jeho část může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek. V § 11 pak novela zpřesnila postup poplatníka v případě neuhrazení poplatku včas nebo ve správné výši, ve vazbě na daňový řád určila, že zvýšení poplatku je příslušenstvím poplatku. Správce poplatku nemůže mi-

⁷⁷ Zákon 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 14

mo pořádkové pokuty uplatnit u místních poplatků žádnou ze sankcí, které upravuje daňový řád, jako jsou např. penále, úroky, pokuty. Zákonem je pak přímo stanoveno, že obec nemůže uplatňovat sankce upravené daňovým řádem s výjimkou pořádkových pokut (proto nelze od 1. 1. 2011 uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy). Novelou zákona pak byly zrušeny §§ 12 a 13 s odůvodněním nadbytečnosti vzhledem k ustanovením o lhůtách a o postupu podle procesního předpisu v daňovém řádu. Nově pak byl do zákona o místních poplatcích vložen § 14a, kde jsou stanoveny údaje, které je daňový subjekt povinen uvést při plnění své registrační povinnosti, a které umožňují řádnou identifikaci daňového subjektu. Posledním ustanovením, kterého se novela zákona o místních poplatcích dotkla, bylo zrušení § 16, kterým bylo možné prominout zcela nebo částečně místní poplatek nebo jeho příslušenství. Podle důvodové zprávy, bylo uvedené ustanovení zrušeno pro nadbytečnost⁷⁸.

Dle mého názoru, je zrušení ustanovení o prominutí poplatku chybné, obec byla zbavena možnosti zčásti nebo celý poplatek prominout, poplatek nelze prominout ani podle ustanovení daňového řádu, protože na základě daňového řádu lze daň nebo její příslušenství prominout pokud tak stanoví zvláštní zákon. Obcím zbyla pouze možnost rozšířit osvobození, nebo úlevy od poplatku přímo ve svých obecně závazných vyhláškách pro vymezené okruhy poplatníků, byla jim však zamezena možnost reagovat na konkrétní okolnosti v případě potřeb jednotlivých poplatníků, jejichž osobní situace by prominutí poplatku vyžadovala. Tato skutečnost pak jistě neodpovídá zásadě přiměřenosti a principu šetření práv osob, vůči nimž směřují pravomoci správce daně.⁷⁹

Lhůtu pro vyměření místního poplatku pak upravuje i pro místní poplatky ustanovení § 148 daňového řádu „*Daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení*“⁸⁰. Nedodržení této lhůty představuje ukončení poplatkového řízení. Pro správce poplatku tak zaniká právo na vyměření a pro poplatníka povinnost poplatek uhradit.

⁷⁸ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 116-143

⁷⁹ KOBÍK, Jaroslav, KOHOUTKOVÁ, Alena, *Orientační průvodce novým daňovým řádem*, po technické novele v roce 2011, 2. aktualizované vydání, Praha: VOX a.s., 2011, s. 28

⁸⁰ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, § 148

V případě, že poplatník nereaguje, pokračuje pak řízení vymáháním podle § 175 a násl. daňového řádu pokračuje daňovou exekucí.

4 Místní poplatky, jejich správa, zavedení se zaměřením na místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ve městě Kojetíně

V této části práce, bych se chtěla zabývat správou místních poplatků v Městě Kojetíně, především pak správou místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání odstraňování komunálních odpadů od jeho zavedení v roce 2002 do současnosti.

Správou místních poplatků je v rámci organizační struktury pověřen finanční odbor města. Město Kojetín má cca 6500 obyvatel.

Město má zavedeny obecně závaznými vyhláškami tyto místní poplatky:

- Místní poplatek ze psů.
- Místní poplatek za užívání veřejného prostranství
- Místní poplatek ze vstupného
- Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Místní poplatek ze psů byl zaveden na základě platných předpisů, před účinností zákona o místních poplatcích, ostatní poplatky byly zavedeny až po účinnosti zákona o místních poplatcích. Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů byl zaveden v roce 2002. Při počtu poplatníků, na které se vztahuje poplatková povinnost, je zřejmé, že místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, je nejrozsáhlejším, který je v Městě Kojetíně zaveden.

4.1 Zavedení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ve Městě Kojetíně

Pro Město Kojetín zajišťovala nakládání s komunálními odpady do 30. 6. 1998 příspěvková organizace Technické služby Města Kojetína. Úhrady za nakládání s odpady byly občany prováděny na základě nákupu štítků, které byly nalepeny na popelnici a vztahovaly

se k určitému období (čtvrtletí, pololetí, rok), nebo byl svoz proveden na základě zakoupeného jednorázového lístku, který byl pověšen v době svozu na svozovou nádobu. Postupně však docházelo ke zneužívání tohoto systému, začalo se snižovat množství svezeného odpadu, zato se v okolí města začaly objevovat ve velké míře černé skládky odpadu, na jejichž likvidaci město vynakládalo nemalé finanční prostředky.

Od 1. 7. 1998, pak Město Kojetín zavedlo poprvé povinnost úhrady nákladů na likvidaci odpadů Obecně závaznou vyhláškou č. 3/1998, o nakládání s odpady ve městě Kojetíně, ta byla stanovena na základě ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Na základě této obecně závazné vyhlášky byla zavedena povinnost vlastníků nemovitostí hradit na základě uzavřené smlouvy s Městem Kojetín úhradu za likvidaci odpadů. Smlouvu nebyl povinen uzavřít vlastník nemovitosti, který prokázal, že zajistil likvidaci odpadů vzniklých ve své nemovitosti jiným zákonným způsobem (např. uložení odpadu na skládce).

Po novele zákona o odpadech v roce 2000, využilo Město Kojetín možnost zavedení poplatku za odpady na základě ustanovení § 9 odst. 2 zákona 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Poplatek byl Městem Kojetín zaveden Obecně závaznou vyhláškou č. 1/2000, o nakládání s odpady ve městě Kojetíně, účinné od 1. 7. 2000.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů byl do zákona o místních poplatcích zaveden v roce 2001 po novele zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, zákonem 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých jiných zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Podmínkou pro stanovení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, je na základě ustanovení § 17, zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, nutné před zavedením místního poplatku stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území včetně jejich biologicky rozložitelné složky a systému nakládání se stavebním odpadem. Proto byly zastupitelstvu obce předloženy v prosinci roku 2001 ke schválení obecně závazná vyhláška zavádějící systém nakládání s komunálním odpadem v obci, a obecně závazná vyhláška zavádějící poprvé místní poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem. Místní poplatek zavedlo Město Kojetín poprvé obecně závaznou vyhláškou č. 5/2001, o místním poplatku za provoz systému shromažďování sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, která nabyla účinnosti od 1. 1. 2002. Tato vyhláška však již byla několikrát nahrazena, nebo novelizová-

na z důvodu změn sazby poplatku, vyčíslení nákladů za provoz systému, nebo z důvodu změn legislativy. V současné době je v Městě Kojetíně platná obecně závazná vyhláška č. 2/2011, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, která byla schválena zastupitelstvem města dne 14. 12. 2011.

4.2 Správa poplatku

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních osob se vztahuje na cca 6500 poplatníků, tedy fyzických osob s trvalým pobytem na území obce, nebo vlastníků objektů určených nebo sloužících k rekreaci. Správou místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je na základě organizačního řádu pověřen finanční odbor.

Správou poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, se zabývá jeden pracovník odboru, který zajišťuje celou agendu týkající se správy poplatku od vzniku poplatkové povinnosti tj. od zavedení poplatníka do evidence, vedení osobního daňového účtu poplatníka až do ukončení, zániku poplatkové povinnosti poplatníka. V případě, že poplatník nehradí poplatek, pak zajišťuje vymáhání poplatku včetně daňové exekuce.

4.3 Stanovení místního poplatku

Místní poplatek je pro poplatníky v Kojetíně zaveden Obecně závaznou vyhláškou města o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Obecně závaznou vyhláškou je stanoven poplatník, vznik a zánik poplatkové povinnosti, sazba poplatku, úlevy poplatku, způsob vymáhání apod.⁸¹ Obecně závazná vyhláška, kterou je stanoven místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2012, je přílohou této práce.

⁸¹JIRÁSKOVÁ Zdena, ŠNEBERKOVÁ Alena, *Tvorba obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích*. 1. vydání. Praha: Bova Polygon, 2004. s. 16

4.3.1 Poplatník

Poplatníkem je na základě platné obecně závazné vyhlášky fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt, nebo fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Při zavedení poplatníka je na základě ohlašovací povinnosti vyplněna přihláška k registraci, kde poplatník, případně jeho zákonný zástupce potvrzuje základní informace, kterými jsou především: jméno, příjmení, identifikátor, trvalý pobyt, případně kontaktní adresa, telefon. Přihláška je pak zařazena do spisu, který je přidělen každému poplatníkovi. Spis o konkrétním poplatkovém subjektu vede vždy pracovník správce poplatku prostřednictvím úřední osoby. Při zakládání spisu a jeho vedení se řídí ustanovením §§ 64 a 65 daňového řádu. Spis se skládá z částí, které představují jednotlivá dílčí daňová řízení.

V případě, že poplatník nesplní svou ohlašovací povinnost, je zařazen do evidence z úřední povinnosti, na základě informací z registrů. Na rozdíl od jiných místních poplatků, je pro stanovení poplatku podstatné zjištění změny trvalého pobytu. To je možné zjistit pouze z registrů obyvatel v případě fyzických osob, nebo z údajů katastru nemovitostí, u objektů určených nebo sloužících k rekreaci.

4.3.2 Sazba poplatku

Sazba místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je na základě ustanovení § 10b, odst. 3 zákona o místních poplatcích tvořena ze dvou částek, a to z částky, jejíž horní zákonnou hranicí je 250,- Kč za povinnou osobu a kalendářní rok, a z částky stanovené na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu, zákonnou hranicí i této části poplatku je také 250,- Kč⁸².

Sazba poplatku byla zastupitelstvem Města Kojetína pro rok 2012 stanovena v částce 500,- Kč. Jedná se o nejvyšší možnou povolenou sazbu poplatku při uplatnění obou složek stanovených zákonem o místních poplatcích v § 10b.

Vzhledem ke skutečným nákladům, které jsou na provoz systému nakládání s komunálním odpadem vynakládány, je tato částka nedostačující. Pro výpočet sazby místního poplatku jsou započítány skutečné náklady na sběr a svoz netříděného komunálního

⁸²JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. Aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. s. 47

odpadu za předchozí kalendářní rok (tj. nákladů na odvoz odpadu z popelových nádob). Pro výpočet sazby pro rok 2012 jsou proto uvedeny skutečné náklady na sběr a svoz komunálních odpadů roku 2010. Sazby stanovené od prvního zavedení poplatku v Kojetíně jsou uvedeny v tabulce 1.⁸³

Tabulka 1 – Náklady na provoz systému (zpracování vlastní)

	Počet poplatníků	Sazba poplatku	Náklady na sběr a svoz KO	Skutečné náklady na provoz systému nakládání s komunálním odpadem, za předchozí kalendářní rok
2002	6517	360	915 122,40	2 517 427,90 Kč
2003	6530	360	940 114,73	2 992 687,90 Kč
2004	6509	384	1 086 119,44	2 921 036,80 Kč
2005	6531	408	1 043 428,48	3 254 878,50 Kč
2006	6537	432	1 193 386,35	3 953 316,90 Kč
2007	6548	456	1 436 130,30	4 258 297,30 Kč
2008	6468	480	1 492 369,22	4 768 412,80 Kč
2009	6471	492	1 671 434,92	5 383 114,- Kč
2010	6465	500	1 717 114,82	4 975 029,60 Kč
2011	6538	500	1 912 127,70	5 254 352,60 Kč

4.3.3 Osvobození, úlevy

Zákon o místních poplatcích obsahoval do novely, ustanovení § 16, „*Obec, která poplatky spravuje, může na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti poplatků nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout*“⁸⁴.

Na základě znění tohoto paragrafu mohl správce poplatku poplatků zcela nebo částečně prominout v případech, kdy poplatek nebo jeho příslušenství vykazoval přílišnou tvrdost vůči poplatníkovi, a to i v případě, že tato úleva nebyla uvedena v obecně závazné vyhlášce. Od 1. 1. 2011 z důvodu neexistence tohoto ustanovení zákona, nelze poplatek prominout jinak než uvedením úlevy nebo osvobození, v obecně závazné vyhlášce. Proto bylo

⁸³ Ve skutečných nákladech jsou uvedeny veškeré náklady obce na svoz odpadu z popelových nádob, odpadkových košů, hřbitova, náklady na uložení tohoto odpadu, dále pak náklady spojené s nakládáním s odpadem vytříděným z komunálního odpadu – tj. tříděný odpad (papír, sklo, plast, nápojové kartony), odpady ze sběrného dvora.

⁸⁴ Znění zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 16, před novelou zákonem 281/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

na zpracovateli obecně závazné vyhlášky a zastupitelích města, které úlevy budou v obecně závazné vyhlášce uvedeny.

Problémem je, že úlevy nelze uvést pouze v obecné rovině, protože pro řádnou správu poplatku musí mít správce poplatku jasné znění úlevy, aby byl poplatek spravovatelný. Proto bylo při schvalování obecně závazné vyhlášky pro rok 2011, nutné rozšířit úlevy, které již byly v předchozích vyhláškách stanoveny. Od roku 2011, byly úlevy ve vyhlášce poskytovány dítěti v měsíci narození, pro osoby hospitalizované v léčebném zařízení a osoby zdržující se více jak 3 měsíce v zahraničí. Ty byly rozšířeny o úlevy pro děti umístěné v zařízeních pro ústavní výchovu nebo v obdobných zařízeních internátního charakteru, osoby ve výkonu trestu nebo vyšetřovací vazbě. Povinností pro poplatníka zůstalo, aby pro poskytnutí úlevy předložil doklad o nároku na úlevu.

Zákonem o místních poplatcích není u tohoto poplatku stanoveno žádné osvobození, stejně tak zastupitelstvo města osvobození od poplatku pro žádnou ze skupin poplatníků neuplatnilo.

4.3.4 Splatnost místního poplatku

Úhradu poplatku má poplatník povinnost provést do doby splatnosti, která je stanovena v obecně závazné vyhlášce. Při zavedení poplatku v roce 2002 rozhodli zastupitelé města o splatnosti poplatku ve dvou splátkách, vždy k 28. 2. a 31. 8. kalendářního roku, tím se snažilo zastupitelstvo města vyjít vstříc především osobám s nízkými příjmy a vícečetným rodinám. Splatnost poplatku ve dvou splátkách byla zrušena účinností vyhlášky platné pro rok 2011, touto vyhláškou byla stanovena splatnost poplatku v jednom období a to k 30. 6. kalendářního roku.⁸⁵

4.3.5 Úhrada místního poplatku

Úhrada poplatku probíhá především v hotovosti na pokladně města, tento způsob úhrady poplatků, nejen místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, je nejčastější. Poplatníci jej využívají především z toho důvodu, že s úhradou v hotovosti nejsou spojeny další náklady, jako

⁸⁵ Dvojitá splatnost poplatku byla zrušena především z toho důvodu, že poplatníci neplnili svou povinnost. Argumentem nesplnění poplatkové povinnosti bylo především, že se jedná o velmi brzkou splatnost vzhledem k výdajům na konci předchozího roku a v prvních měsících nového roku s přihlédnutím na výši poplatku při úhradě poplatku za rodinu.

je např. bankovní poplatek, nebo poplatek za úhradu složenkou.

Pokud je úhrada místního poplatku provedena včas tedy do splatnosti poplatku, a ve správné výši, tj. úhrada stanovené sazby poplatku, je vše v pořádku. Správce poplatku nevykonává žádnou jinou činnost, než zaznamenání úhrady na osobním daňovém účtu poplatníka.

Stoprocentní úspěšnost při úhradě poplatku bohužel neexistuje. Poplatníci Města Kojetína nejsou výjimkou. Přispívá k tomu také skutečnost, že v Kojetíně je vysoká nezaměstnanost, a velká koncentrace tzv. nepřizpůsobivých obyvatel. Srovnání počtu poplatníků, kteří za jednotlivá období neuhradili poplatek včas nebo ve správné výši, je uvedeno v tabulce č. 2.⁸⁶

Tabulka 2 – Srovnání počtu poplatníků (zpracování vlastní)

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet poplatníků	6517	6530	6509	6531	6537	6548	6468	6471	6465	6538
Počet poplatníků, kteří neuhradili poplatek po skončení období	646	693	748	792	766	994	908	927	956	1096

Při nezaplacení poplatku do splatnosti, jsou poplatníci upozorněni na neuhrazený poplatek upomínkou. Jedná se o obyčejnou upomínku, se složenkou, kterou je poplatník upozorněn na nesplnění povinnosti a je vyzván k uhrazení poplatku.

4.3.6 Vyměření poplatku

V případě, že poplatník na upomínku nereaguje, je mu zasláno Vyrozumění o výši nedoplatků § 153 odst. 3 daňového řádu. Vyrozumění není rozhodnutím, a nemá vliv na běh lhůt. Za vhodné vyrozumění, lze podle daňového řádu dokonce považovat podle podmínek také telefonický rozhovor zachycený v úředním záznamu⁸⁷. To lze uplatnit pouze u poplatníků, kteří na sebe kontakt správci předali.

V případě, že poplatník nereaguje na vyrozumění, následuje vyměření poplatku platebním výměrem, § 11 zákona o místních poplatcích „*Nebudou-li poplatky zaplacený po-*

⁸⁶ Je zřejmý nárůst poplatníků za období 2002-2011, kteří neuhradili poplatek. Na základě kvalifikovaného odhadu (přesná evidence k tomuto poplatku není vedena) cca 50% z takto evidovaných poplatníků dluží za všechna období od zavedení poplatku.

⁸⁷ KOBÍK Jaroslav, KOHOUTKOVÁ, Alena. *Daňový řád s komentářem*. 1 vydání, Olomouc: ANAG, 2010. s. 651

platníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem ⁸⁸

Náležitosti platebního výměru jsou stanoveny v ustanovení § 102 daňového řádu. S ohledem na to, že k vyměření místních poplatků dochází v souladu s ustanovením § 139 daňového řádu z moci úřední, musí platební výměr, kterým se stanovuje poplatek obsahovat podle § 147 odst. 3 daňového řádu, vždy odůvodnění.

Platební výměr vystavuje správce poplatku nejdříve po skončení kalendářního roku tj. období, na které byl poplatek stanoven. Takto postupuje správce především proto, že by se v případě jakékoliv změny (změny trvalého pobytu, úmrtí), mohla změnit vymáhaná částka poplatku, a tato skutečnost by znamenala při vystavení platebního výměru, vyměření poplatku v nesprávné výši.

V případě, že poplatník lhůtu splatnosti nesplní, ale zaplatí poplatek ve správné výši, je platba zaevidována správcem poplatku na osobním daňovém účtu poplatníka § 141 daňového řádu. Je-li poplatek zaplacen do vydání platebního výměru tj. dříve než je učiněn úkon k jeho doručení § 101 odst. 2 daňového řádu, vydá správce poplatku platební výměr⁸⁹, který založí do spisu. Tato skutečnost se poplatníkovi neoznamuje.

V případě zaplacení poplatku v nesprávné výši, nebo nezaplacení poplatku, je vydán správcem poplatku platební výměr na základě ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích, který je doručen poplatníkovi

Při nezaplacení poplatku ve lhůtě splatnosti nebo v řádné výši, může správce poplatku využít ustanovení § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích, a zvýšit poplatek až na trojnásobek. Město Kojetín v obecně závazné vyhlášce nepřistoupilo k obdobnému stanovení navýšení poplatku přímo v obecně závazné vyhlášce, jako např. obec Chrástava.⁹⁰ V obecně závazné vyhlášce města Kojetína je možnost navýšení i nadále v obecné rovině, a je na uvážení správ-

⁸⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 11

⁸⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1

⁹⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 9/10-1, „Zákon o místních poplatcích zakotvil možnost navýšení poplatku v případě nezaplacení. Stanovil základní pravidla, především horní hranici navýšení. V případě, že obec ve vyhlášce hodnoty tohoto navýšení, jde v intencích ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích při navyšování o otázku volného uvážení správce poplatku, který je limitován trojnásobkem základní stanovené hodnoty poplatku. V tomto směru je tato obecná právní úprava pro praxi dostačující. Na druhou stranu pokud obec stanoví OZV navýšení, musí z toho správce poplatku vycházet, a jeho diskreční pravomoc je v daném směru omezena. A to přípustně, ne-li dokonce žádoucím způsobem. Podle Ústavního soudu není důvod, aby obec, pokud může stanovit např. splatnost, úlevy či dokonce osvobození od poplatku, nemohla stanovit hodnoty jeho sankčního navýšení. Ústavní soud se přiklonil k interpretaci, podle níž kvantifikace sankčního navýšení patří mezi "podrobnosti vybírání poplatku", které má § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích na mysli. Omezení správního uvážení tak v posuzované věci zastupitelstvo schválilo v mezích své zákonné kompetence“.

ce poplatku, zda a v jaké výši je poplatek navýšen. Obecná praxe je, že navýšení není uplatněno u nezletilých osob. U osob zletilých pak dochází k navýšení o jednonásobek sazby poplatku.

Zvýšení místního poplatku podle § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích je vyměřeno současně s platebním výměrem, kterým se vyměřuje nezaplacený místní poplatek nebo poplatek do správné výše, tedy jedním platebním výměrem. Takto vyměřený poplatek může vyloučit případnou námitku o překážce věci již jednou rozhodnuté.

Lhůtu pro vyměření místního poplatku upravuje pro místní poplatky ustanovení § 148 daňového řádu „*Daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení*“⁹¹. Nedodržení stanovené lhůty představuje ukončení poplatkového řízení ve fázi nalézací (jde se tedy o lhůtu propadnou). Pro správce poplatku tak zaniká právo na vyměření a pro poplatníka povinnost poplatek uhradit.

4.3.7 Doručování písemností

Daňový řád upravuje doručování písemností⁹² v §39a násl. V případě místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dochází k minimálnímu využití doručení datovou schránkou. Nejčastěji je využíváno doručení písemností prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nebo úřední osobou pověřenou doručováním.⁹³

Problémem vždy zůstává doručení osobám, které neoznámí kontaktní adresu v případě, že se nezdržují na adrese trvalého pobytu, a také skutečnost, že mnozí z poplatníků nepřebírají poštu vědomě, s tím, že nebylo-li doručeno, nic se neděje. Vzhledem k povaze a důležitosti písemností, je většinou doručováno do vlastních rukou.

Písemnost, kterou si poplatník nepřevzal je uložena u provozovatele poštovních služeb, případně u správce poplatku. V případě neznámého pobytu poplatníka je písemnost doručena veřejnou vyhláškou.

⁹¹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, § 148

⁹² KOBÍK, Jaroslav, KOHOUTKOVÁ, Alena. *Daňový řád s komentářem*. 1 vydání, Olomouc: ANAG, s. 730

⁹³ Doručování úřední osobou, je nejčastějším způsobem doručení, vzhledem k hospodárnosti tohoto způsobu doručení písemností. Obzvláště u místního poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem, jehož poplatníky jsou všechny fyzické osoby s trvalým pobytem v obci.

4.3.8 Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí, vymáhání poplatků

Rozhodnutí je vydané okamžikem, kdy byl učiněn úkon k jeho doručení, nebo kdy bylo podepsáno úřední osobou v případě, že se nedoručuje. Rozhodnutí je účinné vůči příjemci dnem oznámení. Právní moci nabývá rozhodnutí, pokud je účinné, a zároveň se proti němu nelze odvolat.⁹⁴

Rozhodnutí je vykonatelné pokud uplynula lhůta plnění, v případě odkladného účinku odvolání se lhůta k plnění počítá až od právní moci rozhodnutí. Není-li stanovena tak dnem účinnosti (nemá-li odvolání odkladný účinek), dnem právní moci (má-li odkladný účinek)

Při vymáhání místních poplatků postupuje správce místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v souladu s ustanovením § 175 daňového řádu. Vzhledem k tomu, že platí na základě daňového řádu zásada přiměřenosti, je při správě místních poplatků přistupováno k vymáhání tohoto poplatku individuálně, tak aby výše nákladů spojených s vymáháním, které je daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku⁹⁵. Nejčastěji správce poplatku přistupuje k vymáhání poplatku daňovou exekucím na příjmy u zaměstnavatele, peníze v bance. V ojedinělých případech kdy poplatník dlouhodobě poplatky nehradil, bylo přistoupeno u několika poplatníků k vymáhání poplatku soudním exekutorem. Je však nutné vždy opravdu zvážit jednotlivé případy, i vzhledem ke skutečnosti, že v případě neúspěšné exekuce soudním exekutorem, hradí náklady oprávněný, v tomto případě Město Kojetín.

Problémem, a to nejen při správě místních poplatků je vymáhání poplatků u nezletilých osob. U těchto osob se projevuje absence příjmů, postižitelných daňovou exekucí. V případě, že po vyměření poplatku zákonní zástupci, na platební výměr nereagují, nemá zpravidla správce poplatku další možnost pokračovat ve vymáhání poplatku daňovou exekucí.⁹⁶

Druhou velmi problematickou skupinou, jsou osoby, které mají trvalý pobyt na adrese

⁹⁴ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, § 101 odst. 2, § 101 odst. 5 a § 103 odst. 1

⁹⁵ BAXA, Josef a kol., *Daňový řád, Komentář II.díl*. 1. vydání, 2011. Praha: Wolters Kluwer ČR a.s. s. 808

⁹⁶ Na tuto skutečnost reaguje tisk 337 PSP ČR, s návrhem novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Zde je navrhován nový § 12 odst. 1 „*Je-li poplatník v době vzniku povinnosti zaplatit poplatek nezletilý, odpovídají za zaplacení poplatku tento poplatník a jeho zákonný zástupce společně a nerozdílně; zákonný zástupce má v takovém případě stejné procesní postavení jako poplatník*“. V odst. 2 „*Nezaplatí-li poplatek poplatník nebo jeho zákonný zástupce, vyměří obecní úřad poplatek jednomu z nich*“.

ohlašovny. Těmto osobám není obecně závaznou vyhláškou poskytnuta úleva, ani osvobození poplatku. Vymáhání poplatku uplatňováno stejně jako u ostatních poplatníků.⁹⁷

⁹⁷ Úleva, osvobození není u těchto poplatníků v obecně závazné vyhlášce poskytnuta, a to především z důvodu zásady rovnosti poplatníků. Většina osob s trvalým pobytem na adrese ohlašovny, se v obci nejen trvale zdržuje, ale i pracuje, případně podniká.

5 Právní úprava místních poplatků de lege ferenda

V roce 2011 byl podán poslanecký návrh na změnu zákona o místních poplatcích, který byl původně navrhován s účinností od 1. 1. 2012. V současné době byla novela projednána Senátem ČR a předána k novému projednání Poslanecké sněmovně.

Novela se týká především § 10b zákona o místních poplatcích, tj. místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů z důvodu navýšení sazby poplatku, a rozšíření okruhu poplatníků v § 1 odst. 1, kdy jsou zákonem stanovené fyzické osoby s trvalým pobytem, rozšířeny dále o fyzické osoby, kterým byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů, dále pak fyzickým osobám, které podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývají na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců, a fyzickým osobám, kterým byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců.⁹⁸ Změna je také navržena pro poplatníky v § 1 odst. 2, kdy je v novele zákona rozšířen okruh poplatníků, kdy zůstává původní poplatník - fyzická osoba, vlastník nemovitosti určené, nebo sloužící k rekreaci, a dále je doplněno, že poplatníkem se stává také fyzická osoba, která je vlastníkem bytu, nebo rodinného domu, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba.⁹⁹

Navýšení poplatku bylo původně Poslaneckou sněmovnou navrženo v sazbě uvedené podle odst. 3 písmene b) poplatku, zde byla původní částka 250,- Kč za sběr a svoz komunálních odpadů za předchozí kalendářní rok, navržena nově v maximální částce 750,- Kč.

Návrh zákona, který byl předložen do Senátu, je v § 10 b, odst. 3 písm. b) uveden v tomto znění: „částka stanovená maximálně do výše skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu uvedenou v odstavci 1 a rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu“.¹⁰⁰

⁹⁸ PSPČR, tisk 337, návrh novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, novela § 10b odst. 1

⁹⁹ PSP ČR, tisk 337, návrh novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, novela § 10b odst. 2

¹⁰⁰ Tamtéž

Mimo změn týkajících se okruhu poplatníka a výše sazby, je pak v návrhu novely zákona upravena skutečnost, a to, že „v současné úpravě chybí povinnost zákonného zástupce nebo pěstouna uhradit za nezletilého místní poplatek. Nezletilým dětem tak může narůstat dluh, aniž by se proti tomu mohly účinně bránit. Proto dochází ke stanovení povinnosti uhradit poplatek za nezletilé děti osobám, které za ně jednájí na základě jiného právního předpisu (občanský zákoník) nebo pravomocného rozhodnutí příslušného úřadu (soud, správce daně)“.¹⁰¹

Změnou, která může výrazně pomoci správcům poplatků, je navrhované ustanovení § 12, kdy v odst. 1 uvedeno: „Je-li poplatník v době vzniku povinnosti zaplatit poplatek nezletilý, odpovídají za zaplacení poplatku tento poplatník a jeho zákonný zástupce společně a nerozdílně; zákonný zástupce má v takovém případě stejné procesní postavení jako poplatník“. V odst. 2 pak: „Nezaplatí-li poplatek poplatník nebo jeho zákonný zástupce, vyměří obecní úřad poplatek jednomu z nich“.¹⁰²

Novela zákona byla Senátem vrácena k novému projednání Poslanecké sněmovně parlamentu ČR.

¹⁰¹ PSP ČR, tisk 337, důvodová zpráva novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰² PSP ČR, tisk 337, návrh novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 12

Závěr

Právní úprava místních poplatků je velmi aktuálním tématem, které není vhodné opomíjet. Místní poplatky jsou součástí běžného života a týkají se občanů všech obcí, i proto je téma místních poplatků dle mého názoru velmi aktuální.

Cílem práce bylo předložit ucelený pohled na možnosti obcí při zavedení místních poplatků na svém území, který se mi dle mého názoru podařilo splnit. Práce je rozdělena na pět kapitol, v kterých jsou nejen uvedeny všechny současně zákonem vymezené místní poplatky, které je možné podle zákona o místních poplatcích zavést. V jednotlivých kapitolách jsem provedla rozbor jednotlivých místních poplatků, porovnání aktuální právní úpravy správy místních poplatků po novele zákona o místních poplatcích od 1. 1. 2011, postup při správě místních poplatků, až po seznámení s připravovanou novelou zákona, která byla předložena k projednání Poslanecké sněmovně parlamentu ČR dne 29. 4. 2011.

Na základě této práce jsem došla k závěru, že stávající úprava místních poplatků je vyhovující. Přesto však z pohledu praxe nemohu souhlasit se zrušením § 16, zákona o místních poplatcích. Nemyslím si, že by obce nadměrně využívaly ustanovení tohoto paragrafu, který byl zrušen novelou zákona od 1. 1. 2011, protože by si snižovaly finanční prostředky, které z poplatků plynou. Ustanovení § 16 však umožňovalo obcím poskytnutí úlevy poplatníkům, jejichž důvody posuzoval správce poplatku jednotlivě, s přihlédnutím k tomu, zda situace, kterou poplatník prokazuje, opravdu může odstranit tvrdost zákona vůči poplatníkovi. Jak jsem již v práci uvedla, nelze při zavedení poplatku obecně závaznou vyhláškou postihnout při stanovení úlev všechny situace, které mohou v životě člověka (poplatníka) nastat, a proto si myslím, že zrušení tohoto ustanovení bez náhrady, je chybou. Ustanovení tohoto paragrafu bylo využíváno především u poplatníků při správě místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který je v případě zavedení vždy nejrozsáhlejším poplatkem v obci, a tato skutečnost právě zakládá možnost potřeby právě takového ustanovení v zákoně.

V poslední kapitole jsem se zaměřila na správu poplatků *de lege ferenda*. Připravovaná novela zákona o místních poplatcích, která je v současné době po vrácení Senátem České republiky znovu projednávána Poslaneckou sněmovnou parlamentu ČR. Novela rozšiřuje okruh poplatníků při správě místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání komunálních odpadů. V případě schválení bude navýšena maximální výše sazby poplatku za sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až na 750,- Kč. Nejdůležitější

pro správu, nejen tohoto poplatku, je však navrhovaná možnost odpovědnosti zákonných zástupců za úhradu poplatku za nezletilé. Tato skutečnost v případě schválení novely podle mého názoru usnadní řádnou správu poplatků, neboť v současné době je situace při vymáhání neuhrazených poplatků u nezletilých poplatníků velmi problematická.

Pro zpracování této práce jsem měla možnost získat dostatek literatury, vztahující se nejen k zákonu o místních poplatcích, ale také dostatek literatury k nově účinnému daňovému řádu, včetně komentářů. Literatura je v některých případech doplněna i srovnáním s dříve platným zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů. To je v případě, jakým je změna procesní normy, pracovníky zabývající se správou poplatků určitě vítané.

Seznam použité literatury

Monografie:

- [1.] BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 5. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009. 721 s.
- [2.] BAXA, Josef a kol., *Daňový řád, Komentář II.díl*. 1. vydání, 2011. Praha: Wolters Kluwer ČR a.s. 808 s.
- [3.] GRŮŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání, Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2009. 202 s.
- [4.] JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Tvorba obecně závazné vyhlášky o Místních poplatcích*. 1. vydání, Praha: Bova Polygon, 2000. 80 s.
- [5.] JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Bova Polygon, 2004. 156 s.
- [6.] KADEČKA, Stanislav. *Zákon o místních poplatcích a předpisy související*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. 399 s.
- [7.] KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. *Doporučení pro obce a města, Obecní daně: Edice dobré správní praxe*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2010. 158 s.
- [8.] KOBÍK, Jaroslav, KOHOUTKOVÁ, Alena. *Orientační průvodce daňovým řádem, po technické novele 2011*, 2. aktualizované vydání, Praha: VOX a.s., 2011, 187 s.
- [9.] KOBÍK, Jaroslav, KOHOUTKOVÁ, Alena, *Daňový řád s komentářem*. 1. vydání, 2010. Olomouc: ANAG. 958 s.
- [10.] PELC, Vladimír. *Místní poplatky*. 3. aktualizované vydání podle stavu k 1. 1. 2008. Praha: Linde. 2008. 303 s.
- [11.] PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. aktualizované vydání, Praha: C. H. Beck. 2011. 199 s.

Právní předpisy:

- [1.] Zákon 1/1993, Ústava České republiky, ve znění ústavních zákonů
- [2.] Zákon 2/1993, Usnesení předsednictva České národní rady 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [3.] Zákon 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- [4.] Zákon 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- [5.] Zákon 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- [6.] Zákon 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění poz-

dějších předpisů

[7.] Zákon 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků,

[8.] Zákon 125/1997 Sb., o odpadech

Judikatura:

[1.] Nález Ústavního soudu, ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06

[2.] Nález Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 20/01

[3.] Nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02

[4.] Nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 3364/10-2

[5.] Nález Ústavního soudu ze dne 14. 6. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93

[6.] Nález Ústavního soudu ze dne 11. 7. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 23/2000

[7.] Rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 23. 1. 2008, č.j. 2 Afs 107/2007-168

[8.] Rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 25. 11. 2009 č.j. 2 Afs 51/2009-85

[9.] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2010, č.j. 9 Afs 81/2009-48

[10.] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č.j. 5 Afs 175/2006-116

Internetové zdroje:

[1.] PSP ČR, tisk 337, důvodová zpráva novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: http://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?F=H&PT=U&dx=1&o=6&na=&T=337&ZA=&f_N=on&f_I=on&f_U=on&f_S=on&f_Z=on&f_P=on&f_R=on&f_V=on&f_O=on&ra=20 .

Shrnutí (abstrakt) a seznam klíčových slov

Cílem práce je předložit ucelený pohled na možnosti obcí při zavedení místních poplatků na svém území. V práci budou vymezena nejen zmocnění, na základě kterých, mohou obce poplatky v rámci své samostatné působnosti zavést, ale také výčet místních poplatků, jejich specifikace, judikatura vztahující se k zavedení a správě poplatků a podmínky správy místních poplatků. Vedle teoretického a obecného přehledu pak bude součástí práce i praktický příklad, zkušeností při zavedení a správě místního poplatku v jedné z obcí.

Klíčová slova:

Místní poplatky, zákon o místních poplatcích, ohlašovací povinnost, úlevy od poplatků, prominutí poplatků

Abstract

The aim of this work is to provide a comprehensive look at how communities on its territory implements local taxes. In the work will not only be defined authorization, under which, municipalities can implement local taxes, as part of its independent powers, but also developed a list of local taxes, their specifications and case law related to the implementation and administrative conditions for administrative of local taxes. Besides the theoretical and general overview will be in other part of the work given practical example and experience in implementation and administrativ of local tax in one of the municipalities.

Keywords:

Local Taxes, Local taxes Act, reporting requirements, relief of charges, remission of charges

Příloha č. 1 – OZV č. 2/2011, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Město Kojetín

Obecně závazná vyhláška č. 2/2011, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Zastupitelstvo města Kojetín vydává dne 13.12.2011 usnesením č. Z 126/12-11, v souladu s ust. § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku.

Čl. 1

Úvodní ustanovení

(1) Město Kojetín touto obecně závaznou vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek“).

(2) Řízení o poplatcích vykonává Městský úřad Kojetín (dále jen správce poplatku).

Čl. 2

Poplatník

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí :

- (1) fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt; za domácnost může být popla-

tek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí,

- (2) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba; má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

(1) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 této vyhlášky je povinen správci poplatku ohlásit vznik poplatkové povinnosti nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu povinnost platit tento poplatek vznikla, případně doložit existenci skutečností zakládajících úlevu od poplatkové povinnosti.

(2) Poplatník dle čl. 2 odst. 2 této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku zejm. příjmení, jméno, bydliště popřípadě další adresy pro doručování, evidenč-

ní nebo popisné číslo stavby určené nebo sloužící k individuální rekreaci, není-li tato stavba označena evidenčním nebo popisným číslem číslo parcelní pozemku, na kterém je tato stavba umístěna.

(3) Stejným způsobem a ve stejné lhůtě jsou poplatníci povinni ohlásit správci poplatku zánik své poplatkové povinnosti v důsledku změny trvalého pobytu nebo v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené nebo sloužící k individuální rekreaci.

(4) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.

(5) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátcé povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.

Čl. 4 Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku pro poplatníka podle čl. 2 odst. 1 a 2 této vyhlášky činí 500 ,-- Kč a je tvořena:

- a) z částky 250,-- Kč za osobu a kalendářní rok a
- b) z částky 250,- Kč za osobu a kalendářní rok. Tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu.

(2) Skutečné náklady roku 2010 na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu činily 1 726 042,50 Kč a byly rozúčtovány takto:

náklady r. 2010	1 726 042,50Kč
počet osob	6 546
skut. náklady na osobu a rok:	263,68Kč

Z této částky je stanovena sazba poplatku dle čl. 4 odst. 1 písm. b) vyhlášky ve výši 250,- Kč.

(3) V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

Čl. 5 Splatnost poplatku

(1) Poplatek pro poplatníka podle čl. 2 odst. 1 a 2 této vyhlášky je splatný jednorázově a to nejpozději do 30.6. příslušného kalendářního roku.

(2) Vznikne-li poplatková povinnost po termínech stanovených v odst. 1 tohoto článku, je poměrná výše poplatku splatná nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

Čl. 6 Úlevy

Úleva se poskytuje:

- a) dítěti pouze v měsíci narození ve výši poměrné části ročního poplatku vztahující se na 1 měsíc
- b) poplatníkům – osobám, které prokáží, že se minimálně 3 po sobě bezprostředně jdoucí kalendářní měsíce v roce nezdržovaly v místě svého trvalého pobytu z důvodu:
 - pobytu v zahraničí,
 - hospitalizace ve zdravotnickém zařízení,
 - pobytu ve výkonu trestu nebo vyšetřovací vazbě,
 - pobytu nezletilých dětí umístěných v zařízeních pro ústavní výchovu nebo v obdobných zařízeních inter-

nátního charakteru se souhlasem rodičů,
a to v poměrné výši odpovídající počtu kalendářních měsíců, po které se osoby nezdržovaly v místě svého trvalého pobytu. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

Čl. 7 **Navýšení poplatku**

(1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁶

(2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může městský úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁷

Ing. Jiří Šírek
starosta

Ing. Ilona Kapounová
místostarosta

Vyvěšeno:
Sejmuto:

Čl. 8

Přechodné a zrušovací ustanovení

Obecně závazná vyhláška č. 2/2011 ruší Obecně závaznou vyhlášku č. 7/2010, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ze dne 14. 12. 2010. Na právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti této obecně závazné vyhlášky se vztahují ustanovení dosavadní obecně závazné vyhlášky.

Čl. 9 **Účinnost**

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem
1. 1. 2012

